

SCHOONAARDE STATIONSOMGEVING

2017C466

2017C467

Archeologienota DEEL 3 : Programma van Maatregelen

Joris SERGANT

Pieter LALOO

Project:

Schoonaarde Stationsomgeving

Opdrachtgever:

Stad Dendermonde
Franz Courtensstraat 11
9200 Dendermonde
BTW: BE 0207 445 584

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Joris SERGANT, Pieter LALOO

© 2017 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

Inhoudstabel

Inleiding.....	4
DEEL 3 : Programma van maatregelen.....	5
Bijlagen.....	9

Inleiding

In opdracht van NMBS plant Stad Dendermonde de herinrichting van de stationsomgeving van Schoonaarde door middel van verschillende riolerings-, wegenis- en herstructureringswerken. De oppervlakte van de percelen met bodemingreep overschrijden de drempelwaarden die opgenomen zijn in het Onroerenderfgoeddecreet.

Het projectgebied, met daarbinnen een beschermd monument, bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, in een beschermde archeologische site of in een gebied waar geen archeologische erfgoed meer te verwachten valt (GGA). Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld.

GATE werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek op te maken, met advies naar eventueel uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding of vrijgave.

DEEL 3: Programma van maatregelen

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek en landschappelijk booronderzoek werd voldoende informatie ingewonnen omtrent het archeologisch potentieel van het projectgebied en de impact van de geplande werkzaamheden hierop. Vooronderzoek met ingreep in de bodem is niet noodzakelijk.

1.2. Aanwezigheid en waardering van een archeologische site

Analyse van de bodemkaart en van de profielputten toonde aan dat het onderzoeksgebied zich op een langgerekte noordoost-zuidwest georiënteerde zandleemrug (Lbaz) bevindt langs de (noordwestelijk gesitueerde) Schelde. Dergelijke locaties zijn geschikt geweest voor bewoning van de steentijden tot de recente periodes. Van het onderzoeksgebied zelf zijn geen archeologische gegevens bekend, wel van de ruimere regio.

3. Impactbepaling

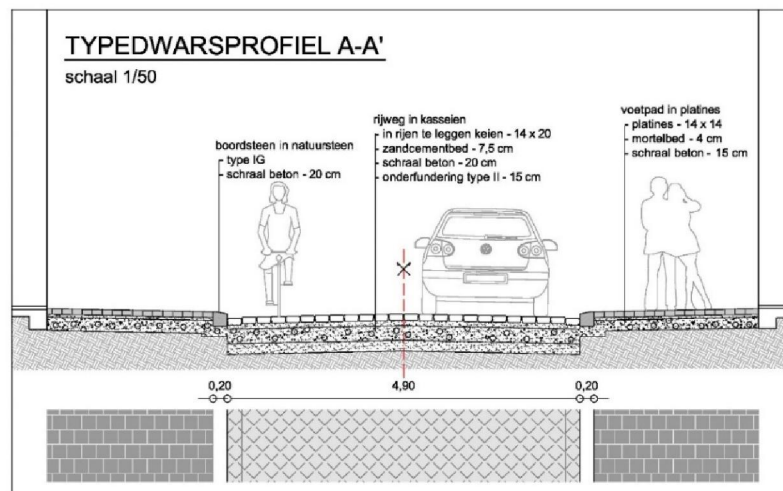
In opdracht van NMBS beoogt Stad Dendermonde met de werkzaamheden een herinrichting van de stationsomgeving. De bestaande toegangsweg en huidige parking worden daarbij heraangelegd met riolerings-, wegenis- en omgevingswerken; deze zijn zodanig ontworpen dat ter hoogte van het stationsgebouw een klein, ovaal geplaveid plein ontstaat, waar de toekomstige rijweg rond loopt (Figuur 1). De rijweg rond het plein, evenals het verbindingsstuk tussen het plein en de Steenweg op Wetteren zal bestaan uit kasseien en het gedeelte van de rijweg dat verbinding maakt met de toekomstige parking ten west-zuidwesten van het stationsgebouw uit asfalt. De huidige fietsenstallingen, gelegen ten noord-noordoosten van het stationsgebouw, zullen worden gesloopt en vervangen door twee nieuwe fietsparkeerplaatsen.

Figuur 1. Ontwerplan stationsomgeving Schoonaarde (© studiebureau Lobelle).

Bij deze herinrichting zullen volgende activiteiten worden uitgevoerd die een verstoring van de ondergrond en bodem tot gevolg hebben :

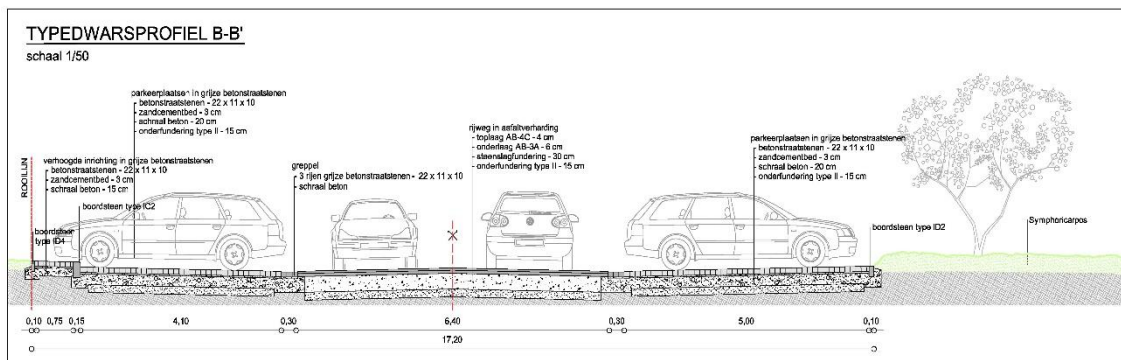
- Het opbreken van bestaande verhardingen. Eventueel ontstane putten worden daarbij opnieuw opgevuld met aanvullingsmateriaal.
- Verwijderen van houtachtige gewassen.
- Nominale afgraving van 20 cm toplaag.
- Het aanleggen van een rijweg in (herbruik-)kasseien (Figuur 2). Deze kasseiweg zal rusten op een zandcementbed van 7,5cm, een laag schraal beton van 20cm en een onderfundering van 15cm.
- Het aanleggen van voetpaden in platines (Figuur 2). Deze worden aangelegd op een fundering van 20cm.

Figuur 2. Aanleg kasseiweg en voetpaden in platines (© studiebureau Lobelle).

- Het aanleggen van een verhoogde inrichting aan de parkeerplaatsen bestaande uit een verharding in betonstraatstenen en betontegels, gefundeerd door een zandcementbed van 3cm en een laag schraal beton van 15 cm (Figuur 3).
- Het aanleggen van parkeerplaatsen in betonstraatstenen gefundeerd door een 3cm dik zandcementbed, 20cm schraal beton en een onderfundering van 15cm (Figuur 3).
- Het aanleggen van een rijweg in asfalt, bestaande uit een toplaag van 4cm en een onderlaag van 6cm gefundeerd door 30cm steenslag en een 15cm dikke onderfundering (Figuur 3).
- Het aanleggen van een fietsenstalling in betonklinkers

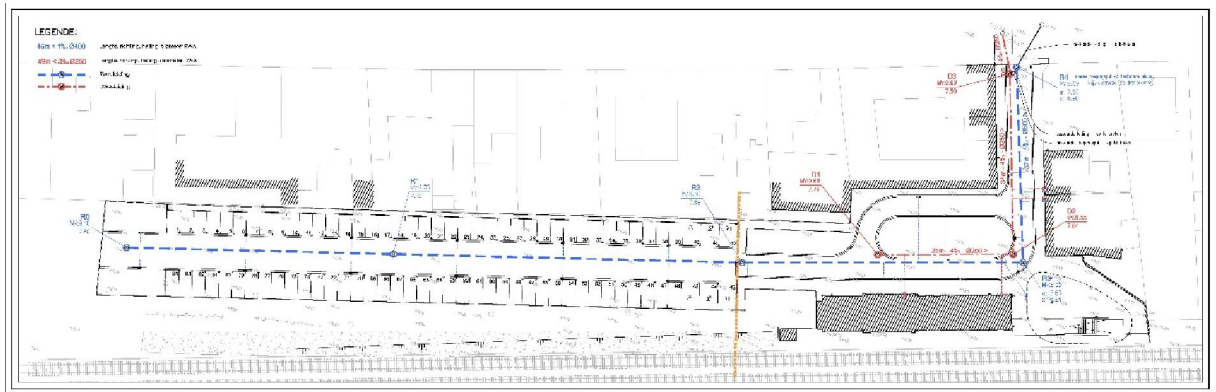
- In totaal gaat het om ca. 3865m² die zal worden heraangelegd

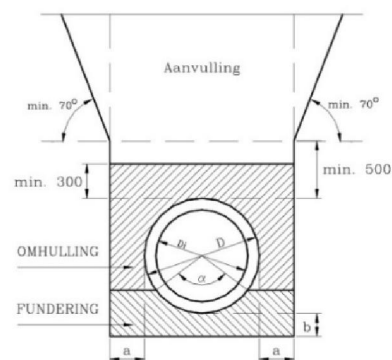
Figuur 3. Ontwerp parking met betonstraatstenen betontegels en asfaltweg (© studiebureau Lobelle).

- Het aanleggen van een gescheiden rioleringsstelsel (Figuur 4 en **5Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). De droogweerafvoerleiding (DWA) zal met drie toegangsputten (d=1m) en 59m leiding van 250mm diameter het nieuwe plein en stationsgebouw verbinden met het bestaande rioleringsnet van de Steenweg op Wetteren. Deze DWA zal op een diepte van 1,91 – 1,59m onder het maaiveld geplaatst worden; hiertoe zal een 1,10m brede sleuf worden uitgraven.

De nieuwe regenweerafvoerlijn, RWA zal bestaan uit 206m leiding van 400mm diameter en zal vanaf het nieuwe plein enerzijds aflopen in de richting van de parking (op een diepte van 2,21 tot 1,70m onder het maaiveld) en anderzijds in de richting van de Steenweg op Wetteren (op een diepte van 2,61m tot 2,19m onder het maaiveld). De breedte van de hiertoe te graven sleuf bedraagt 1,55m.

Figuur 4. Plan rioleringswerken (© studiebureau Lobelle).

Figuur 5. Bouw riolering (© wegevenverkeer.be).

Dit betekent dat beide rioleerbuizen (RWA en DWA) over een lengte van ca. 59m parallel zullen lopen, zij het in twee van elkaar gescheiden sleuven.

- In totaal gaat het om 384m² (i.e. 65m² DWA + 319m² RWA) afgraving i.f.v. rioleringswerken

- Het aanplanten van laagblijvende heesters ten zuidwesten van het stationsplein en ten zuidoosten van de toekomstige parking (ca. 700m²). Dit impliceert echter een zeer lokale en oppervlakkige verstoring van de ondergrond.

4. Maatregelen

Bovenstaande berekeningen geven aan dat een oppervlakte van ca. 4565m² rond het station van Schoonaarde zal worden heraangelegd: het gaat om een groenzone van 700m² waarin minimale vergravingen zullen plaatsvinden en een zone van 3865m² waar verharding zal

worden aangelegd. In deze laatste zone zal eerst de bestaande verharding (max. 30cm) en een bijkomende 20cm van de onderliggende sedimenten worden verwijderd.

De mechanische boringen (cf. 2.2.4. van Deel 2) toonden aan dat minstens 60cm tot 90cm van de oorspronkelijke bodem in het verleden reeds werd afgegraven en vervolgens opnieuw opgehoogd, vermoedelijk voor de aanleg van de stationssite. Het gevolg hiervan is dat de originele sedimenten (zijnde een C-horizont) zich op minimaal 60cm diepte bevinden waardoor deze bij de aanleg van de nieuwe parking, rijweg, voetpaden en fietsenstalling, niet zullen worden geraakt. Uitzondering hierop vormen de graafwerken in functie van de aanleg van rioleringen die een diepte hebben tussen 1,70 en 2,61m. Dit maakt dat enkel 384m² van de 3865m² (ca. 10%) bedreigd zijn. Bovendien zullen deze rioleringen worden geplaatst in lange, smalle sleuven van respectievelijk 1,10 en 1,55m breed wat eventuele archeologische interpretatie evenals technische uitvoerbaarheid sterk bemoeilijkt. Dit, in combinatie met de bevindingen van de mechanische boringen dat de verstoring van het originele bodemprofiel dermate is dat enkel de mogelijke diepere archeologische sporen (ten dele) bewaard zijn, maakt dat **verder archeologisch onderzoek o.i. niet aangewezen is**.

Geïsoleerde vondsten kunnen echter niet worden uitgesloten. Wij wensen dan ook te benadrukken dat er een vondstmeldingsplicht geldt voor toevalsvondsten. Richtlijnen omtrent toevalsvondsten zijn terug te vinden op het loket van Onroerend Erfgoed (<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/vondstmeldingen/toevalsvondsten/formulier>).

Bijlagen

- Lijst figuren

Figuurnr.	Beschrijving	Bron
1	Ontwerpplan stationsomgeving Schoonaarde	Studiebureau Lobelle
2	Aanleg kasseien en voetpaden in platines	Studiebureau Lobelle
3	Ontwerp parking met betonstraatstenen, betontegels en asfaltweg	Studiebureau Lobelle
4	Plan rioleringswerken	Studiebureau Lobelle
5	Bouw riolering	Wegen en verkeer